

Blok tematyczny: W krainie baśni i legend.

Temat dnia: Książka – Smok z Wawelu.

Cel lekcji: Powtórzyć datę danego dnia. Zapoznać dzieci z krakowską legendą. Kształcić talenty i inicjatywy twórcze uczniów. Kształcić umiejętność słuchania i zapamiętywania. Wprowadzić nowe słownictwo. Ćwiczyć dialogowanie i poprawną wymowę. Kształcić zdolność pracy w grupie i eksponować rolę odpowiedzialności za efekty pracy grupy. Pokazać możliwość opowiadania za pomocą środków animacyjno-filmowych. Pokazać możliwości twórczej zabawy.  
Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne, kredki, nitki, klej itp.

Nauczyciel: Opowieść o smoku wawelskim. Filmik z internetu (aneks), zdjęcia obrazujące Kraków, Wawel i jamę smoczą.

Zapis w dzienniku: 1. Powitanie z miłośnikami legend. Zapisanie daty i poprawne wypowiedzenie jej. Fotografie z Krakowa. Historia smoka wawelskiego. Ćwiczenia w rozumieniu ze słuchu. Pytania i odpowiedzi. Zabawa ruchowa: Smok i dzieci. Oglądamy film animowany (link w aneksie). Filmowe plany w klasie. Przygotowywanie scenariusza - na podstawie pytań i odpowiedzi do tekstu. Projekt ścieżki dźwiękowej filmu. Praca w grupach. Ćwiczenia w czytaniu sylabowym. Praca w grupach. Przydział zadań.

Przebieg:

Projekt tu zaplanowany powinno się rozłożyć na dwie, a nawet trzy jednostki lekcyjne.

1. Powitanie. Dzień dobry wszystkim miłośnikom legend! Dziś poznamy jedną z najbardziej znanych polskich legend. Kto zapisze najpierw dzisiejszą datę?
2. Pytanie do dzieci: Który dzisiaj jest? Dzisiaj jest 15 (piętnasty) maja (nigdy nie 15 maj). Zawsze przy tej okazji wykonujemy krótkie ćwiczenie dykcyjne).
3. N. opowiada historię smoka wawelskiego. Powinna być krótka, eksponująca najważniejsze wydarzenia. Dobrze, jeśli opowieść będzie ilustrowana zdjęciami Wawelu i smoczej jamy (internet).

Zadanie dla uczniów przed opowiadaniem N. Słuchajcie uważnie. Zapamiętajcie, w jakim mieście mieszka smok? Jak nazywają się pozostali bohaterowie. Co robi smok i jak legenda się kończy?

Po zakończonej opowieści N. raz jeszcze zadaje pytania, eksponując imiona bohaterów i ich działania poprzez kolejne powtórzenia:

Przykład:

N: Janku, kto mieszkał pod Wawelem? J: Pod Wawelem mieszkał smok.

N: Basiu, możesz powtórzyć, kto mieszkał pod Wawelem? B: Pod Wawelem mieszkał smok.

N: Basiu, zadaj to samo pytanie Wojtkowi (metoda wielokrotnych powtórzeń, również dzieci zadają pytania).

Jano, kto rządził w tym królestwie? J: W tym królestwie rządził król.

N.: Jano, zadaj to samo pytanie Bolkowi(itd.)

4. Zabawa ruchowa: Smok i dzieci:

Smok (wybieramy smoka spośród uczniów). Dzieci stają w kręgu, smok przysiada(kuca) poza kręgiem. N. mówi: Smok zionie ogniem i szuka ofiary (Smok podrywa się, wpada do kręgu i udaje, że chce kogoś porwać. Dzieci przysiadają, smok może złapać tylko kogoś, kto nie zdążył przysiąść. Osoba złapana staje się smokiem.

5. Oglądamy film animowany przygotowany przez dzieci w Polsce. N. mówi:

Podobał Wam się taki animowany film? My również możemy nakręcić taki film na następnej lekcji, ale najpierw musimy przygotować tekst dla naszych bohaterów. Warunkiem zaś przygotowania naszego filmu będzie konieczność nauczenia się płynnego czytania.

6. Przygotowywanie scenariusza:

N. pyta:

**Co powie na początku narrator (opowiadacz)?**

(maksymalnie uproszczony tekst, N. powinien przygotować sobie w domu. Mimo to ćwiczenie rozpoczyna się od propozycji, które dzieci składają samodzielnie (ćwiczenia w dialogowaniu). Dzieci starają się odpowiedzieć na to pytanie.

Dawno, dawno w Krakowie żyli sobie król i jego córka królewna. A pod zamkiem zamieszkał straszny smok, który pożerał zwierzęta i ludzi.

**Co w takiej sytuacji mógł powiedzieć król do swojej córki?**

Źle z naszym królestwem. Trzeba je ratować.

**Co na to odpowiedziała królewska córka?**

Tak, tatusiu, bardzo się boję.

**Co na to odpowiedział król?**

Zawołam rycerzy. Który pokona smoka, ten dostanie cię za żonę i pół królestwa.

**Co na to odpowiedziała królewna?**

Dobrze, ojczec.

**Co mógł teraz powiedzieć narrator (opowiadacz)?**

Z całego świata przyjeżdżali dzielni rycerze.

**Co mogli mówić rycerze?**

Jestem rycerz Jan i zabiję smoka!

Jestem rycerz Bolesław - to ja zabiję smoka!

Jestem rycerz Adam, na pewno pokonam smoka!

(scena z pożeraniem rycerzy)

**Co mogła powiedzieć królowna?**

Ojczce, boję się, wszyscy rycerze zginęli.

**Co mógł teraz powiedzieć opowiadacz (narrator)?**

Właśnie wtedy na zamek przyszedł szewczyk Dratewka.

**Co powiedział szewczyk?**

Dzień dobry królu, pokonam smoka, potrzebuję tylko skórę barana, smołę i siarkę.

**Co powiedział na to król?**

Proszę Dratewko: Oto beczka smoły i beczka siarki.

**Co powiedział opowiadacz?**

Dratewka uszył barana, wypchał go smołą i siarką i położył pod smoczą jamą

(scena kulminacyjna, smok pije, pije i pęka)

**Co powiedział król?**

Dratewko, pół królestwa jest twoje i ręka mojej córki.

**Co powiedziała królowna?**

Uratowałeś Kraków. Cieszę się, że będziesz moim mężem.

**Co powiedział narrator?**

Odtąd w Krakowie ludzie żyli długo i szczęśliwie.

Pracując w ten sposób dzieci mają szansę "samodzielnie" zaprojektować ścieżkę dźwiękową filmu. Powyżej przedstawiony proces, to próba stworzenia dialogów i zmobilizowania dzieci do powtórzenia całej historyjki. N. powinien w domu przygotować taki właśnie tekst, aby gotowy rozdać dzieciom do czytania.

6. Podział na grupy i podział na role powiązany z lekcją starannego czytania. Jeśli klasa jest liczna, dzieci mogą pracować nad filmem w kilku grupach. I powstaną dwa albo trzy filmy. Praca nad nimi wymaga posiadania telefonu komórkowego i zestawu rysunków, jako tła animacji. Z poniżej umieszczonego scenariusza wynika, że realizacja wymaga głosów 8 głosów: narrator, król, królowna, trzech rycerze, Dratewka i ryczący smok. Zatem potrzebne są grupy ośmioosobowe.

Kolejność działania podczas treningu w czytaniu sylabowym: samodzielnie nauczyciel - dzieci chórem - dzieci na role.

Gotowy scenariusz rozpisany na sceny:

**Narrator:** Dawno, dawno w Krakowie żyli sobie król i jego córka królowa. A pod zamkiem zamieszkał straszny smok, który pożerał zwierzęta i ludzi.

**Król:** Źle z naszym królestwem. Trzeba je ratować.

**Królowa:** Tak, tatusiu, bardzo się boję.

**Król:** Tak, wezwę rycerzy. Który pokona smoka, ten dostanie cię za żonę i pół królestwa.

**Królowa:** Dobrze, ojczu.

**Narrator:** Z całego świata przyjeżdżali dzielni rycerze.

**Rycerz:** Jestem rycerz Jan i zabiję smoka!

**Rycerz II:** Jestem rycerz Bolesław - to ja zabiję smoka!

**Rycerz III:** Jestem rycerz Adam, na pewno pokonam smoka!

(scena z pożeraniem rycerzy)

**Królowa:** Ojczu, boję się, wszyscy rycerze zginęli.

**Narrator:** Właśnie wtedy na zamek przyszedł szewczyk Dratewka.

**Szewczyk:** Dzień dobry królu, pokonam smoka, potrzebuję tylko skórę barana, smołę i siarkę.

**Król:** Proszę Dratewko: Oto beczka smoły i beczka siarki.

**Narrator:** Dratewka uszył barana, wypchał go smołą i siarką i położył pod smoczą jamą

(scena kulminacyjna, smok pije, pije i pęka)

**Król:** Dratewko, pół królestwa jest twoje i ręka mojej córki.

**Królowa:** Uratowałeś Kraków. Cieszę się, że będziesz moim mężem.

**Narrator:** Odtąd w Krakowie ludzie żyli długo i szczęśliwie.

7. Zaplanowanie scenografii w poszczególnych grupach.

Zadania rozdane grupom:

N. rozdaje uczniom spis:

Rozdzielcie zadania plastyczne:

- Ustalcie między sobą jakiego tła będą potrzebowały poszczególne sceny naszego filmu? Np. Wzgórze wawelskie - pierwsza wypowiedź narratora., Sala tronowa - dialogi między królem i królową, droga na Wawel dla sceny z rycerzami, miejsce pod Wawelem przy jamie smoczej- tam giną rycerze, a smok pożera barana, nad Wisłą, gdzie pęka smok.
- Przydzielcie wykonanie tła wybranym członkom grupy.
- Ustalcie elementy ruchome, czyli postacie, które będą poruszać się na tle: trzeba je namalować i wyciąć: król z królową, Dratewka, rycerze, smok.
- Wyznaczcie osoby, które będą poruszać elementami ruchomymi.
- Zastanówcie się, kto będzie filmował wasze dzieło.

Od decyzji N. zależeć będzie czy prace plastyczne powstaną na lekcji, czy w domu. /można jednak założyć, że zrobienie ich w domu przyspieszy realizację etapu bezpośredniego filmowania na następnej lekcji.

Zadanie domowe: Nauczcie się solidnie czytać swoje role. Od tego, jak je przeczytacie zależeć będzie jakość waszej pracy. Wykonajcie obrazki i elementy ruchome.

1. Link z filmem animowanym przygotowanym przez dzieci pod opieką dorosłych:

<https://www.youtube.com/watch?v=DpZUbEzvBMQ>

2. Tekst oryginalny spisany ręcznie z powyższego filmu animowanego:

Dawno, dawno temu w Krakowie żył smok i królowa z królem. Smok zjadał zwierzęta hodowlane, niszczył plony i zjadał ludzi.

- Bardzo jest źle w naszym królestwie. Smok prawie zjadł wszystkich.

- Tak, ojcze.

Król postanowił ogłosić, że ten, kto zabije smoka, dostanie rękę jego córki i pół królestwa. Do króla zgłosili się najlepsi rycerze, których przyjął on na zamek.

Jestem rycerz Bartek, zabiję smoka!

A ja jestem Selos -Karlos i to ja zabiję smoka!

Jestem rycerz Igor i to ja zabiję smoka.

Dziękuję wam za ratunek!

(w tle słysząc uderzenia kopyt końskich – to rycerze jadą w stronę smoczej jamy).

(scena pożarcia rycerzy, straszny głos smoka)

Sala tronowa, wchodzi skromny szewczyk!

Dzień dobry, królu, dzień dobry królowo! Przyszedł oznajmić, że zabiję smoka!

Czego ci potrzeba Dratewko?

Potrzebuję beczki (beczkę) siarki i smoły!

Po co ci to?

Zrobię z tego trującego barana dla smoka.

Proszę, oto beczka siarki!

A tu beczka smoły!

Dziękuję i do zobaczenia wkrótce!

(szewczyk w drodze do jamy)

O, to tędy, zatem ruszam na spotkanie z niebezpieczeństwem!

(scena podłożenia i pożarcia barana)

(scena picia wody z Wisły)

(scena pęknięcia smoka)

Słyszeliśmy czego dokonałeś, w nagrodę masz rękę mojej córki i pół królestwa!

Mój szewczyku, z przyjemnością zostanę twoją żoną!

Smok zabity i żyli długo i szczęśliwie.